

POSUDEK KONZULTANTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Slezáková Barbora
Téma práce:	Role orgánu sociálně-právní ochrany dětí v procesu zprostředkování osvojení
Rozsah práce:	80 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce (podle IS):	duben 2016

1. Aktuálnost (novost) tématu

Pro svou diplomovou práci zvolila diplomantka specifické téma, zaměřené na zcela specifickou (a úzkou) problematiku, která stojí na pomezí soukromého a veřejného práva. Jedná se o téma aktuální, neboť v současné době probíhá v rámci úvah de lege ferenda živá diskuze nad rolí OSPOD obecně, počítaje v to také jeho roli v případě zprostředkování osvojení. Diplomová práce, podrobně mapující tuto konkrétní výseč činnosti OSPOD, tak může být cenným příspěvkem do diskursu, to zvláště, tehdy, pokud budou analyzovány také zahraniční právní úpravy.

Hodnocení konzultanta: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si diplomantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování tématu je náročnější již svým úzkým rozsahem. Autorka musí problematiku nastudovat detailně. Náročnost tématu na zpracování zvyšuje také jeho pozice v systematické právní úpravě, která je na pomezí práva soukromého a veřejného, při čemž veřejnoprávní prvky regulace převládají nad soukromoprávními. Autorka tedy musí prokázat schopnost užití interdisciplinárního přístupu.

Při zpracování lze čerpat ze zdrojů knižních i časopiseckých, je však nutno podotknout, že počet zdrojů je vzhledem ke specifčnosti zvoleného tématu spíše omezený.

Hodnocení konzultanta: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze čerpat z literatury knižní (monografické) i časopisecké, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do jednotlivých kapitol (celkem 6, k čemuž je nutno připočítat úvod a závěr). V úvodu autorka vymezuje cíl a zaměření práce: „*Cílem (...) je popsat proces zprostředkování osvojení orgánem sociálně-právní ochrany dětí, zejména poukázat na skutečnost, jakou roli v procesu zprostředkování osvojení tyto orgány mají.*“

Volba systematiky práce je zcela podřízena zvolenému cíli a zvoleným právně-hermeneutickým metodám. V kap. 1 se autorka věnuje historickému vývoji problematiky, při čemž se zaměřila na klíčová období, takže exkurz má přiměřený rozsah vzhledem k celkovému objemu práce. Při zachování zvoleného postupu od obecného k jednotlivostem se v kap. 2 věnuje pojmu osvojení a jeho právní úpravě, v kap. 3 pak logicky navazuje rozbořem sociálně-právní ochrany dětí. Těžiště práce se ovšem nachází (v nejrozsáhlejší) kap. 4, v níž se zabývá procesem zprostředkování osvojení. Neopomíjí ani mezinárodní prvek dané problematiky (kap. 5) a zcela v duchu současných trendů připojuje kapitolu komparační (kap. 6), v níž stručně referuje o

poměrech ve Velké Británii, Polsku a Dánsku. V závěru vyslovuje své názory i některé připomínky de lege ferenda.

Hodnocení konzultanta: Formální a systematické členění práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu i použitých právně-hermeneutických metod.

4. Vyjádření k práci

Z textu je zřejmé, že autorka se tématem zabývala podrobně, přidanou hodnotu představují také postřehy autorky ze stáže na OSPOD. Vyzdvihují zejména vydařený exkurz k historii právní úpravy a především komparativní exkurz do tří evropských právních řádů, které jsou navíc vhodně zvoleny: je zastoupena jedna země anglosaské právní kultury, jedna západoevropská a jedna středoevropská země. Práce vyniká podrobností zpracování tématu.

K práci je však nutno uvést také některé kritické připomínky. Jde především o příliš skrovnou formulaci cíle práce, který, pokud by autorka dodržela, by nutně vedl k práci, která je především popisná. Autorka však z popisnosti na mnoha místech vykračuje.

Z formálních nedostatků je třeba autorce vytknout příliš dlouhý nadpis v kap. 2.1.1 a obecně je nutno konstatovat, že autorka bohužel značně podcenila závěrečnou jazykovou korekturu celého textu. Namátkou některé příklady nezvládnutí stylistiky, gramatiky atd.:

*„Následuje zkoumání osobnosti budoucího osvojitele, jeho **rodinným vztahům, zdravotní stav, bytové podmínky, bezúhonnost osoby, zdravotní stav, jak dlouho bylo dítě v péči osvojitele.**“ (s. 33; zkoumání koho čeho...)*

*„Zrušení osvojení je radikální **institut, ke kterému však bude docházet jen v minimech případů.**“ (s. 35; k institutu „nedochází“, institut se uplatňuje, používá atp.)*

*„Zařízení sociálně-právní ochrany mohou být **zřízeny** (...).“ (s. 45)*

*„Stanovení počtu dětí **připadajících na jednoho zaměstnance je velice důležitý** (...).“ (s. 47. hovorové, pražština!)*

*„V případě odborného posuzování dětí krajský úřad postupuje tak, aby bylo **dítě co nejdříve zařazeno do evidence dítě, které mohou být osvojeny** (...).“ (s. 62)*

*„**Touto úpravou by se zákonodárci mohli inspirovat úpravou osvojení ve Velké Británii.**“ (s. 86)*

*„V případě žadatelů o zprostředkování osvojení jsou **převážnými iniciátorkami ženy, kdy ve většině případů jsou to právě ženy, které přijdou na sociální odbor s tím, že by si chtěli osvojit dítě a zjišťují informace a až následně se koná schůzka za přítomnosti obou osvojitelů manželů.**“ (s. 87)*

Větu nelze začínat zkratkou (2x v posledním odstavci na s. 87)

*„Rodina je **důležitá pro dítě, neboť se naučí rozpoznat jednotlivé role, které později on sám bude moci uplatňovat při založení a fungování jeho rodiny.**“ (s. 88)*

Automatická kontrola shod provedená systémem theses.cz generuje dokument čítající 4950 (!) stran, představující 250 dokumentů obsahujících shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 5%. Nakolik je v lidských silách takto obsáhlý dokument prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů, které logicky musí být shodné. Na základě uvedeného dokumentu tedy nelze učinit závěr o tom, že by diplomantka nepostupovala při tvorbě práce *lege artis*.

Po kvalitativní stránce by bylo možno práci hodnotit jako zdařilou, bohužel celkovou hodnotu značně snížily četné stylistické i gramatické lupy. Z uvedeného příkladného přehledu je navíc zřejmé, že tyto lupy se vinou napříč celou prací a značně tak snižují čtenářův komfort. Míra výskytu těchto jevů je v poměru ke srovnatelným pracím tohoto druhu značná, proto je odůvodněno snížené klasifikační hodnocení o dva stupně.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl diplomové práce je uveden výše. Autorka tento cíl splnila , pro veškeré její závěry lze nalézt oporu v textu práce.
Samostatnost při zpracování tématu	Diplomantka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce , a to jak pokud jde o literaturu, a to včetně zahraniční.
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že autorka pracovala s cca 20 publikacemi ať už monografického či časopiseckého charakteru, včetně internetových zdrojů. Vzhledem k volbě tématu a omezenosti literatury je to v rámci požadavků kladených na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu diplomové práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu, k podrobnosti zpracování již výše. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Součástí práce jsou přílohy, které text práce vhodně doplňují. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je podprůměrná, srov. poznámky již výše.

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Přípomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Na str. 85 autorka uvádí: „*Ve většině případů dojde k osvojení v již existujícím příbuzenském vztahu, např. osvojení nevlastních dětí manžela osvojitele (...).*“ Autorka rozvede, jaký existující příbuzenský vztah má v tomto případě na mysli.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po stránce obsahové, tak i formální, i přes uvedené nedostatky, splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		dobře.

V Praze dne 08. 04. 2016

JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
konzultant diplomové práce